

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת נח

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ב. נח משתכר, מעשה חם וקללתו

ה. עשרה דורות מנח עד אברהם

ז. ציווי בניית התיבה

ט. נח שולח את העורב והיונה

י. מעשה מגדל בבל

י. כניסת נח לתיבה ותחילת המבול

פ. פירוט צאצאי נח ושבועים האומות

פ. ברכת השי"ת לנח וצאצאיו

ר. יציאת נח מן התיבה ושבועת ד'

ת. המבול וסיומו

שאלה לשולחן שבת

"כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל"

הרמב"ן (בראשית א, כט) כתב שלאדם הראשון היה אסור לאכול בשר ולנח היה הותר הדבר מפני שרק כאשר חטאו והשחית כל בשר את דרכו על הארץ ונגזר שימותו במבול, ובעבור נח הציל מהם לקיום המין, נתן להם רשות לשחוט ולאכול כי קיומם בעבורו.

ויש לבאר אם כן מדוע הותרה לנח אכילת דגים והרי לא נכנסו דגים אל התיבה ולא ניצלו על ידי נח שלא טרח עבורם כלל?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"את האלוקים התהלך נח"

המלאכים קרויים עומדים כמו שכתוב (זכריה ג, ז): "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה", משום שהם עומדים על מקומם תמיד, לא מתקדמים בצדקתם ולא מדרדרים ברשעותם, אין להם יצר הרע ואינם עומדים לפני בחירה אם לעשות טוב או רע. אך הצדיקים תמיד הולכים הם מחיל אל חיל, מתגברים על יצרם ומתורוממים ממדרגה אחת למדרגה גבוהה יותר. ולזה מכונים דברי הכתוב "את האלוקים התהלך נח", דהיינו שלא ראה את עצמו עומד שהגיע לקצה הדרך, אלא תמיד ראה את עצמו מתהלך, כל ימיו ראה שלפניו עוד הדרך ארוכה להגיע לשלמות בעבודת הבורא, ולכן היה צדיק תמים. (בן איש חי, לך לך)

~~~~~

"כי מלאה הארץ חמס מפיהם"

הגמרא (ברכות לו:): מבארת מדוע כתוב פעם אחת בתהילים: "לד' הארץ ומלאה", ובפעם אחרת כתוב "והארץ נתן לבני אדם", משום שמברך האדם הארץ שייכת לקב"ה, ואחרי הברכה נתן הקב"ה אותה לבני האדם. הרי שנהנה מהעולם הזה בלא ברכה נחשב כגזלן. לפי זה מובן שאנשי דור המבול נהנו מהעולם הזה בלא ברכה ולכן: מלאה הארץ חמס מזה שלא בירכו בפיהם. (מגיד תהלות בשם האוהב ישראל מאפטא)

~~~~~

"ויגברו המים על הארץ המשים ומאת יום"

המים כיסו את ראשי ההרים חמש עשרה אמה מעליהם. והמים גברו במשך 150 ימים וגודל התיבה היה 15000 (300*50) אמות מרובעות בסה"כ. הרי המספר 15 חוזר ומופיע פעמים רבות בעונש דור המבול, והדבר רומז על הקלקול הגדול של אותו הדור, שאותו נאלץ נח לתקן: ההפקרות והבלבול ששררו בין איש לאשה, "ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו", "השחית כל בשר את דרכו על הארץ". ההבדל בין המילים 'אשה' ל'איש' הן האותיות י וה' משמו של הקב"ה, שעולות יחד למנין 15.

~~~~~

"וישלח את העורב"

'אמר ריש לקיש: תשובה ניצחת השיבו עורב לנח. אמר לו: רבך שונאני, ואתה שונאתני. רבך שונאני, מן הטהורים שבעה מן הטמאים שנים. ואתה שונאתני, שאתה מניח ממין שבעה ושולח ממין שנים, אם פוגע בי שר חמה או שר צינה, לא נמצא עולם חסר בריה אחת?' (סנהדרין קח:): מקשים העולם על טענה זו של העורב שהרי אדרבה, אם יש רק עורב אחד בתבל, ממילא ישמור עליו הקב"ה שלא יימחה מין העורבים מן העולם, ויכול להיות סמוך ובטוח שלא ייפגע ולא יינזק? אלא, שלכן ענה לו העורב 'שמא יפגע בי שר של חמה או צינה', שהרי הכל בידי שמים חוץ מצינים ופחים, ומכך פחד העורב, שיתקרר או יתחמם ויחלה וימות ונמצא העולם חסר בריה. וממילא מובנים דבריו: אם כן אתה שונאני שאינך לוקח ממין שבעה. (ילקוט האורים)

~~~~~

"ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח"

מבואר שנה הקריב בצאתו מן התיבה מן העופות ששהו עמו שתיבה בשנה החולפת. ויש לבאר איך הקריב את בני היונה, והרי בני יונה פסולים להקרבה משהגיעו לגיל שנה, וכיון שלא נולדו נוספים בתיבה כי לא נתרבו בעלי החיים בתיבה, היאך היו לנח בני יונה הכשרים להקרבה? ויש לומר: א. בזמן המבול, המזלות לא שימשו והזמן כביכול 'קפא' ולכן לא נחשב שהתבגרו בני היונה. (ר"י אייבשיץ) ב. לבן נח הותר להקריב אף מעל לגיל שנה. ג. יש אומרים שהכניס נח גם מהביצים של מינים מסוימים ויתכן שבקעו בתיבה. (בני יששכר) ד. מיעוט בני יונה קטנים הוא רק בקרבים על המזבח ולא בהקרבה בבמה. ה. כמו שהכרם שנטע בו ביום טען פירות ועשאן יין, כך יתכן שבו ביום בקעו בני יונה חדשים. ו. בפרקי דר"א מובא שהקריב ארבע עולות, דהיינו פר ועז וכבש ותור ואכן לא הקריב בני יונה. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תש"פ)

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש להצלחת יוסף שמחה בן שלמה צבי

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. משך המבול
- ב. אנשי דור הפלגה מצאו בארץ שנער
- ג. עיר בכנען
- ד. "כי השחית כל בשר את _____"
- ה. "את האלוקים _____ נח"
- ו. "_____ את כל היקום"
- ז. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ח. סוג של גזל
- ט. מילה נרדפת ל"חטף"
- י. בתו של הרן, שיצאה לגור בחרן
- כ. שנים מבני חם
- ל. מחומרי הבנין של המגדל
- מ. נבנה בארץ שנער
- נ. עיר שבנאה אשור
- ס. מבני כנען
- ע. בו נראית הקשת
- פ. התיבה הלכה על-
- צ. בצורה זו נברא האדם
- ק. אות ברית ד' שלא יביא עוד מבול
- ר. בנו של פלג
- ש. גילו של נח בזמן המבול
- ת. הרן מת על פניו (רמז- אביו)

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שניים מבני כוש
- ב. נשלח בפעם הראשונה מהתיבה
- ג. אחד מבני יפת
- ד. הוא היה גיבור בארץ
- ה. שניים מבני יקטן
- ו. ברכת ד' לשורדי המבול: "_____"
- ז. בנו של גומר ונכדו של יפת
- ח. עיר שבנאה אשור
- ט. בנו של הרן אחי אברם
- י. אחד מבני יפת
- י. אחד מבני יפת
- ל. מילה נרדפת ל-"וימתין" ו-"ויחכה"
- ם. ממקורות מי המבול (2)
- ן. אחד מבני יפת
- ס. אחד מבני יפת
- ע. "יצר לב האדם _____ מנעוריו"
- ף. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ץ. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ק. נח היה איש-
- ר. חלון התיבה, ויש אומרים אבן טובה
- ש. מבני ארם
- ת. סוג של בהמות מהם הביא נח שבעה לתיבה

ואלה שמות

"ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך"

מה היו שמותיהן של ארבע הנשים שנכנסו לתבה? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

"שנים שנים באו אל נח". בא השקר ורצה אף הוא להיכנס לתיבה ולהינצל. אמר לו נח: "אין אתה יכול להיכנס לתיבה בלי שתתחתן עם בת זוג". יצא מלפניו ופגש בפחता (חסרון), שאלה אותו: "מאיפה אתה בא?" אמה לה: "אני בא מנח שביקשתי ממנו להיכנס לתיבה ולא נתן לי משום שאין לי בת זוג, האם תסכימי להיות הזוג שלי?" שאלה אותו פחता: "ומה נתן לי כדי שאנשא לך?" מיד הציע השקר: "אני אסכם איתך שתהיי שותפה בכל אשר ארוויח". מיד תיקנו ביניהם הסכם שכל מה שירוויח השקר תוכל החסרון להפסיד אותו. ונכנסו שניהם לתיבה כבני זוג. לאחר שיצאו, היה השקר יוצא לשוק מרוויח דברים על ידי שקריו, ובינתיים הייתה החסרון מפסידה אותם. חזר השקר ושאל את חסרון: "היכן כל מה שהרווחתי?" ענתה לו החסרון: "וכי לא סיכמת עמי שכל מה שתרוויח יהיה לי רשות להפסיד ולחסר אותו?!" ולא היה לו פתחון פה כנגדה, לכך נאמר: "הרה עמל וילד שקר", וזהו שאומרים האנשים: 'כל מה שמרוויחים על ידי שקר - החסרון לוקחת לעצמה'. (ע"פ ילקוט שמעוני)

מילה בפרשה

**כל יום ביומו בהפסקה,
שר הממלכה העתיקה,
התפעל בהגזמה מרובה,
מבגדי השרד של הבובה.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

הוא מצא ההפך משמו, ולבנו נכד הפוך משמו, ובעוד כמה דורות, צאצא שהיה ההפך משמו?

"איש צדיק תמים היה בדתיו"

יש מרבתינו דורשין אותו לשבח, ויש דורשין אותו לגנאי (רש"י) רש"י אינו מזכיר את רבותינו בדרישת נח לגנאי מפני שמי שדורש לגנאי ללא לימוד זכות, אין זה מדרכי רבותינו. (ר' ישראל מטשורקוב)

"וישאר אך נח"

מפסוק זה רמוז שעוג נפלט מן המבול על ידי התיבה, שהרי המילים 'אך נח' שווים בגימטריא למילה 'עוג'. (הדר זקנים בשם רבי יהודה)

שעשועי דאורייתא

"נבנה לנו עיר ומגדל"

מלבד המגדל בפרשתנו, היכן בתורה מוזכר מגדל?

מצאו נא בפרשה:

1. אות המופיעה פעמיים ברציפות. (12 תשובות)
2. אחד מספרי 'משנה תורה' להרמב"ם.
3. שניים מספרי התנ"ך.
4. 4 מילים רצופות המסתיימות באותן שתי אותיות. (לא עם 6)
5. אדם ששמו עולה בגימטריא יותר מאלף.
6. אדם המוזכר שלוש פעמים בפסוק אחד.
7. שני דברים מגלגל המזלות.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת נח מסופר שהתיבה נחה על פסגת הרי אררט, "ותנח התיבה.... על הרי אררט".

בפרשת נח ישנם 153 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"הפסגה" = בגימטריא = 153

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: למי לא קרא אדם הראשון שמות? התוספות (חולין סו): כתבו שלא מצינו שקרא האדם שמות לדגים. ומובא בבעל הטורים בפרשת שמיני שאין להם שמות כי מכוסים מעין האדם. **לסדר את הפרשה** - "זית טרף בפיה". **חידון א' ת'** - ארבעים יום ולילה, בקעה, גרר, דרכו, התהלך, וימח, זרע, חמס, טרף, יסכה, כוש כנען, לבנים, מגדל, נינוה, סיני, ענן, פני המים, צלם אלוקים, קשת, רעו, שש מאות, תרח. **חידון א' ת' הפוך** - סבא סבתא, עורב, מגוג, נמרוד, דקלה חוילה, פרו ורבו, אשכנז, כלה, לוט, מדי, משך, ויחל, שמים תהום, יון, תירס, רע, חורף, קיץ, צדיק, צוהר, מש, טהורות. **שעשועי דאורייתא** - "ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל עדר", ועיין אונקלוס שם, המפרש שהכוונה היא למגדל ממש. 1. ובבהמה, ההרים, היין, ככל, בלל, ממטיר, הנני, אררט, שש, נתתי, ודון, הניחה. 2. "נשים". 3. **ודברים, היונה**. 4. "תשים תחתים שנים ושלישים". 5. תרשיש. 6. "אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים... התהלך נח". 7. קשת, דגי הים. **ואלה שמות** - ישנם כמה מקורות שונים לגבי כל שם. אשת נח: נעמה בת למך, נעמה בת חנוך, נעמה בת ברכיאל, אמורע בת ברכיאל, טוציאה, ארציאה מלשון ארץ להיותה אם כל חי אחר המבול. יש האומרים שכלותיו של נח היו בנות אליקים בן מתושלח. אשת שם: מחלתבן, מחלתירן, מחלתורן, מחלה בת בנו. אשת חם: סמנתבו, דמות נכי, צמות נכי. אשת יפת: קתנתבו, בת נתנכר. **מילה בפרשה בראשית** - חוה/חבה. "באחוזת החיות שבכפר" - בחווה, "האם רכבה לשומר הספר" - חוה הייתה אם כל חי, "התנסה בכך לראשונה" - חווה חוויה, "וחייבת לו את הונה" - חייבת כסף=חבה. **טמונות בפרשה** - 1. "ואת חת" (יטו), 2. פלג מים - "את פלג" (יאטז), 3. דגל יוון - "ויון" (יב), 4. "ואת כפתורים" (י, יד), 5. "הקשת בענן" (ט, יד), 6. "לא ישמעו איש שפת רעהו" (יאז), 7. "אשכנז" (יג), 8. "גלבנה לבנים" (יאג), 9. "וילכו אחרנית" (טכג), 10. "העורב" (חז), 11. כינים - "קנינים תעשה את התיבה" (ו, יד), 12. "ורעמה" (יז), 13. "וישכר" (טכ), 14. 'בניו לטלית של ציצית' (רש"י טכג), **טמונות בהפטר** - 1. "בשצף קצף הסתרתי פני" (נדח), 2. "ויתדותיך חזקי" (נדב), 3. "הוי כל צמא לכו למים" (נהא), 4. "גור יגור אפס" (נדטו), **שאלה לשלחן החג סוכות** - שאלנו: מדוע אומרים הלל בהושענא רבה והרי עדיין ספרי חיים ומתים פתוחים לפניו? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. בראש השנה הדין הוא לפניו אצל הקב"ה ולכן אין אומרים שירה, אבל בהושענא רבה הדין הוא אצל הפרקליטין ואנו אומרים שירה לפני הקדוש ברוך הוא שהוא למעלה מהם. 2. בהושענא רבה יש עניין של תשובה מאהבה ולכן אומרים הלל. 3. אין הבדל אם יהיה גמר דין טוב או רע, בגלל שמחת החג יש לקבל את הכל באותה רמה של שמחה. 4. עיקר הדין הוא רק בב' ימים של ר"ה וביום הכיפורים.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

© כל הזכויות שמורות לאהרן בין.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

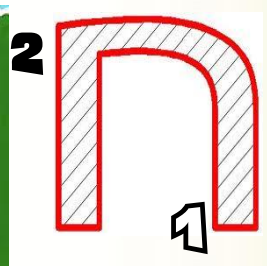
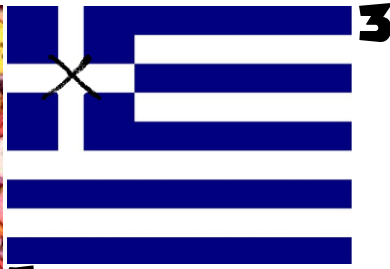
מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

'מחשבה טובה'
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

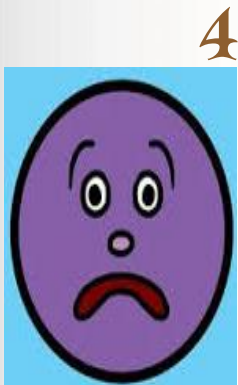
תשובה לגיליון הקודם
 תאגיד המים של ירושלים -
 ה"גיחוק" (בניג)

"רני עקרה" (ישעיהו נד' א' - נה' ה')

הפטרת נה

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
 לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775